ubi statutum fuit Regulares examinandos esse ab Episcopo ordinante.

Advertendum 2. pro omnibus initiandis, quòd Episcopus teneatur per se vel per alios eos examinare, nisi aliunde sit certus de ipsorum idoneitate per propriam notitiam, vel per communem opinionem; ita rectè etiam *Salm. c.* 5. *n.* 46. cum eisdem *AA. cit.* Ex omnibus autem prædictis insuper advertendum, quòd esto Episcopus licitè possit petentes ordinare, si eam afferant scientiam, quam Tridentinum requirit; per hoc tamen non ideo ei prohibetur, quominus majorem exigat scientiam à suis subditis (nam pro alienis aliter sentiendum); maximè si illi ordinentur ad Ecclesiam alicujus amplæ civitatis, quia Concilium in iis, quæ circa scientiam præscripsit, tantùm voluit modum ponere Episcopis, ne promoverent aliquem scientia præscripta carentem, non verò prohibuit, quin Episcopi majorem scientiam requirant, nisi necessitas loci aliud omnino postularet. Hinc sapientissimè D. Fabritius de Capua Archiepiscopus Salernitanus (dignus perpetua memoria ob zelum in Clero reformando) nullum ad Sacerdotium admittebat, nisi priùs eum rigoroso examine, etiam ad Confessiones audiendas idoneum dignosceret. Utinam hujus Præsulis exemplum omnes sectarentur! non quidem invenirentur tot Sacerdotes inutiles, imò et Ecclesiæ perniciosi, quia ex eo, quòd tales rudes sunt, studium fastidiunt, et ideo in otio marcescentes ad vitia relaxantur. Hîc etiam obiter advertendum, quòd ex pluribus Decretis S. C. Concilii apud Bened. XIV. *Notif.* 9. *n.* 16. Episcopus de novo assumptus ad Episcopatum, ex justa causa bene possit examinare Parochos, etiam Regulares; ex quo infertur, quòd tantò magis possit examinare Confessarios non curatos.

Requiritur VI. Titulus sustentationis; sed de hoc vide dicenda in §. II. ex *n.* 813.

793. — Requir. VII. Ut inferior Ordo ante superiorem suscipiatur: et aliter faciens, non solùm graviter peccabit, sed etiam incurret suspensionem ab exercitio Ordinis suscepti, quousque Episcopus dispenset, ex *c. un. de Clerico per salt. ord.* Qui autem susciperet Ordines minores ante Tonsuram, peccabit etiam mortaliter, sed non incurret suspensionem; ita *Sanch. l.* 7. *c.* 3. *dub.* 14. *et Bon. part.* 5. *n.* 11. *c.* 1. *n.* 37.

Si verò quis susciperet Episcopatum ante Sacerdotium, invalidè susciperet, ut docent *Suar. Sanch.* et alii communiter *ap. Salm. c.* 1. *n.* 41. Si autem quis susciperet Sacerdotium ante alios Ordines, posset quidem Episcopus fieri, et validè hic suum munus exerceret, non tamen licitè ante susceptionem Ordinis omissi.

794. — Requiritur VIII. Ut ordinetur tempore debito. Ordines majores conferri possunt tantùm in Sabbatis quatuor temporum, Sabbato ante dominicam passionis, et Sabbato sancto; Ordines autem minores dari possunt in quolibet festo (modò sit de præcepto, ut explicavit Pontificale Rom.) si conferantur uni

vel duobus, ut habetur in *c. De eo, de Temp. Ordin.* ubi dicitur: « Licitum est Episcopis Dominicis, et aliis festivis diebus unum » aut duos ad minores Ordines promovere. » Utrùm autem liceat ordinare plures quàm duos? Negat *Martin. à S. Joseph.*; sed communiter affirmant DD. modò generalis Ordinatio fieri non videatur; ita *Sanch. c.* 1. *dub.* 52. *n.* 8. *cum Innoc. Tab. Arm. Henr. Rebuff. Præp. Turrec. etc. Salm. c.* 4. *n.* 78. *cum Gran. Rensi p.* 364. *q.* 8. *cum Sylvest. Pal. Bass. Quint. ac Dian. p.* 10. *tr.* 11. *R.* 68. cum aliis, et *Glossa in dicto c. De eo, v. Ad duos*, ubi dicit: « Numquid plures? utique, dummodo non videatur » generalis Ordinatio. » Ratio est, quia verba textûs non sunt apposita taxativè, sed exemplificativè. Præterea, dicunt *Fagnan. in d. c. De eo, n.* 36. *cum Host. Barb. All.* 11. *n.* 21. *Pal. part.* 13. *num.* 2. *cum Henr. Salm. c.* 4. *n.* 78. *cum Gran.* et *Laym. d.* 8. *c.* 1. cum declaratione S. C. *ap. P. Zachariam in annot. ad Croix l.* 6. *p.* 2. *n.* 2290. Ordines minores posse conferri etiam publicè in feria VI ante Sabbatum generalis Ordinationis (et etiam feria IV Quatuor Temporum, ut addit *Laym.*) modò adsit consuetudo, quam testantur *Palaus, Salm.* et *Barbosa ll. cc. cum aliis*, jam esse receptam. Episcopi consecratio potest fieri quovis die Dominico, *ex c. Ordinationes.* 1. *et c. Quod die dist.* 75. Et *Diana p.* 12. *tr.* 1. *R.* 61. addit ex Pontificali, posse etiam in natalitiis Apostolorum conferri. Prima autem Tonsura quolibet die et loco conferri potest; *Cons. t.* 10. *p.* 59. *n.* 13. et *Sanch. dub.* 50. *n.* 1.

795. — Requiritur IX. Ut ordinetur per debita temporum interstitia, quæ sic servanda sunt. I. Ut ascendatur ab uno ordine minore ad alium, requiritur aliquod tempus, quod autem à Tridentino non fuit determinatum: sed in hoc bene potest Episcopus cum causa dispensare, dum in Concilio *Sess.* 23. *c.* 11. sic habetur: « Minores Ordines... per temporum interstitia, nisi » aliud Episcopo expedire magis videretur, conferantur. » Justæ causæ dispensandi videntur esse (ut ait *Escob. n.* 443.) vita solitaria Carthusianorum, ex Declar. S. C. item ætas ordinandi nimis provecta, causa studii, et arctatio beneficii recepti, ve recipiendi. Quale verò intervallum intercedere debeat inter unum et alterum ordinem minorem? *Majol. et Ugol. ap. Barbos. in l. c. Trident. n.* 4. putant sufficere intervallum de una Ordinatione generali ad aliam: sed *Sorbo, et Campanile ibid.* dicunt sufficere de uno festo ad aliud. Meritò autem dicit *Barb. n.* 5. *cum Miranda, etc.* quòd licèt Episcopus possit dispensare in hoc ex quacumque causa, laudabiliùs tamen aget, si abstinebit à tali dispensatione. Præterea dicunt *Sylvest. v. Ord.* 2. *n.* 7. *ac Rebuff. Henriq. Campanile ap. Barb. num.* 6. et decisum refert ibid. *Armendarius.* non licere conferre Tonsuram simul cum aliquo Ordine minori (nisi adsit alicubi consuetudo); sed probabilius videtur oppositum, cùm probabiliùs Tonsura non sit Ordo. II. Ut à minoribus ascendatur ad Subdiaconatum, requiritur spatium anni ex Tri. *Ses.* 23. *c.* 11. ubi: « Hi verò nonnisi post annum

» à susceptione postremi gradûs minorum Ordinum ad sacros » Ordines promoveantur, nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas » judicio Episcopi aliud exposcat : » *Ecclesiæ*, id est Ecclesiæ cui adscribitur, ut patet ex Trid. *c.* 13. *Utilitas* autem intelligitur illa quæ quomodolibet conducit ad bonum Ecclesiæ ut aiunt *Salm. c. n.* 88. Qui autem susciperet Subdiaconatum ante annum sine dispensatione, graviter peccaret, sed nullam incurreret censuram : vide *Salm. c.* 4. *num.* 87 et 88. III. Ut autem ascendatur à Subdiaconatu ad Diaconatum, etiam requiritur spatium anni ; ad quod tamen dispensandum (ut rectè ait *Croix. n.* 2297.) non requiritur necessitas, vel utilitas Ecclesiæ, sed sufficit quævis rationabilis causa juxta judicium Episcopi, ut patet ex eod. Trid. dicto *c.* 13. ubi : « Promoti ad sacrum Subdiaconatûs Ordinem, » si per annum saltem in eo sint versati, ad altiorem gradum, » nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur. » IV. Ut demum ascendatur à Diaconatu ad Sacerdotium, ad minùs requiritur spatium anni ; adque hujus temporis dispensationem non sufficit Ecclesiæ utilitas, sed etiam requiritur necessitas, ex eod. Conc. *Sess.* 11. *c.* 14. ubi : « qui... ad Presby- » teratûs ordinem assumuntur... hi sint, qui... in Diaconatu ad » minùs annum integrum, nisi ob Ecclesiæ utilitatem, ac neces- » sitatem (*nota*) aliud Episcopo videretur, ministraverint. »

396. — Præterea notandum, quòd ille qui eodem die duos Ordines sacros exciperet, non solùm graviter peccaret contra præceptum Tridentini in *dict. cap.* 13. ubi : « Duo sacri Ordines » non eodem die, etiam Regularibus, conferantur, privilegiis ac » indultis quibusvis concessis non obstantibus ; » sed etiam incurreret suspensionem ab illorum exercitio, et in irregularitatem incideret, ut patet ex *c. Innotuit de eo qui furtivè, etc.* et *c. Litteras*, ac *c. Dilectus de Temp. Ord.* Hinc dicitur in *cit. cap. Litteras*, quòd si quis in Sabbato susciperet unum sacrum Ordinem et alium in Dominica, continuato jejunio, id est nulla cœna facta, etiam suspensionem incurreret ; tunc enim (ut ait textus) ex fictione canonica vespera Sabbati et mane Dominicæ pro uno die computantur ; secus verò, si jejunium non fuerit continuatum. Ex quo probabilior infert *Renzi p.* 363. *qu.* 7. *cum Nicolio* quòd si quis obtinuerit indultum suscipiendi Ordines sacros in tribus diebus festivis, poterit, soluto jejunio in Sabbato Ordinationis, suscipere unum et alium in Dominica sequenti, idque decisum refert à Sacr. Congr. die 25 Julii 1662. Præterea inferunt etiam probabiliter *Sanch. lib.* 7. *c.* 1. *dub.* 51. *n.* 4. *Laym. c.* 8. *n.* 9. *Escob. n.* 433. *cum Suar. Majol. Villad. et Leand.* ac *Sylvest. Henriq. etc. apud Croix n.* 2291. quòd si Episcopus propter infirmitatem, vel aliam causam non possit Ordinationem in Sabbato exercere, aut eam absolvere, poterit illam continuare in Dominica ; modò (ut aiunt) continuetur jejunium tam ex parte initiandi, quàm ex parte Episcopi, ut rectè addit *Sanch.* Ad hoc autem non quidem requiritur jejunium naturale, ut aliqui improbabiliter sentiunt, sed sufficit ecclesiasticum, quia textus de

hoc clarè loquitur, ut rectè dicunt *Sanch. n.* 5. *cum Sylv. et Tab. et Escob. n.* 436. *cum Marchino, et Leand.*

Sed hîc dubitatur 1. An suspensio prædicta sit latæ sententiæ ? Negant *Diana p.* 5. *tr.* 10. *R.* 36. *et Villal. apud Escob. n.* 448. Sed rectè affirmant *Nav. c.* 27. *n.* 241. *Bonac. de Cens. q.* 1. §. 1. *n.* 450. *cum Suar. Sayr. Molf. Turrian. Marchino, etc.* Idque patet *ex d. cap. Litteras*, ubi sic dicitur : « Ab executione officii Sa- » cerdotalis tamdiu volumus manere suspensum, donec de illo » disponatur. » Hæc tamen suspensio incurritur tantùm ab ultimo Ordine suscepto, ut bene infert ex præfatis verbis *Escob. n.* 450. *cum Suar.* et *Molf.*

Dubit. 2. An qui suscipit duos Ordines sacros, non servatis interstitiis, suspensionem incurrat ? Respondetur : Qui ordinatur continuatis diebus extra tempora, incurrit quidem suspensionem ex Bullis Sixti V et Clem. VIII. prout incurrit etiam qui ordinatur sine litteris dimissoriis, vel ante legitimam ætatem ; vide *Tambur. l.* 7. *c.* 11. §. 1. *n.* 3. Qui verò ordinatur diversis diebus non servatis interstitiis, sed legitimis temporibus, peccaret quidem graviter, sed suspensionem probabiliùs non incurrit, ut dicunt *Bonac. d.* 8. *p.* 5. *n.* 35. *Barbosa in Trid. sess.* 23. *c.* 15. *n.* 11. *Croix n.* 2302. *Renzi p.* 360. *q.* 1. *cum Suar. Tamb. l. c. cum Pal. Salm. c.* 4. *numer.* 87. *cum Turrecrem.* et *Escob. n.* 457. *cum Nav. Villal. March. etc. et Cabassut. T. J. c.* 16. *n.* 11. *cum Navar. et Sayr.* (contra *Dian. p.* 4. *tract.* 2. *Resol.* 55.) Licèt enim Sixtus V in quadam Extravag. pœnam suspensionis imposuerit, tamen illa, respectu ad nostrum casum, sublata fuit à Clem. VIII in *Bullar. tom.* 3. *fol.* 40. ut refert *Tambur. loc. cit.*

397.—Qui autem eadem die susciperet quatuor Ordines minores unà cum Subdiaconatu, etiam peccaret graviter, ut habetur ex *c.* 2. *de eo qui furtivè, etc.* ubi dicitur : « Quatuor minores Or- » dines contulisti, quibus non contentus Subdiaconatum etiam » temerario ausu recepit... Mandamus quatenus eum in mino- » ribus duntaxat celebrare permittas. » Dicit autem *Vasq. ap. Salm. c.* 4. *n.* 80. præfatum textum fuisse revocatum ex Trident. *sess.* 23. *c.* 13. ubi Concilium tantùm inhibuit duos sacros Ordines simul conferri ; sed hæc doctrina communiter non recipitur, nam Concilium id præscribendo textum non revocavit, sed illum in suo vigore reliquit. At hîc dubitatur 1. an ab hac prohibitione excuset consuetudo contraria, si alicubi vigeret ? Negant *Sylvest. Tol. Reg. etc. ap. Escob. n.* 444. Sed veriùs affirmant *Nav. c.* 25. *n.* 71. *Suar. de Censur. dist.* 31. *sect.* 1. *n.* 41. (qui affert de hoc Decr. S. C.) *Holzm. n.* 86. *Salm. c.* 4. *n.* 80. *cum Vill. Marchino, Leand. etc.* ac *Escob. n.* 445. *cum S. Ant. Sayr. Molfes. Rodriq. et Miranda ;* quia hujusmodi consuetudo nullibi videtur reprobata.

Dubit. 2. Utrùm taliter ordinatus, ubi non adest contraria consuetudo, incurret suspensionem ? Affirmat *Bonac. de Censur. d.* 3. *p.* 5. §. 1. *n.* 4. Sed probabiliùs negant *Escob. n.* 450. et

Suar. l. c. n. 40. quia Pontifex in dicto *c.* 2. tantùm præcipit Episcopo, ne permittat ordinato ministrare, non autem eum suspendit. Meritò tamen dicit *Navar. Man. c.* 27. *n.* 241. contra *Suar.* hunc fieri irregularem quoad Ordines superiores suscipiendos, dum ibi sic subditur : « Si verò (ordinatus) domum reli- » giosam intravit, et mores ejus exegerint, Abbas (si voluerit) » in aliis poterit Ordinibus dispensare. » Si igitur indiget dispensatione, erit hic quidem irregularis ad alios ordines recipiendos.

Dubit 3. an Regulares possint ex licentia suorum Prælatorum ordinari extra tempora? Negant *Vasq. Suar. Lez. Peyr. etc. ap. Escob. n.* 464, quia licèt Greg. XIII hoc privilegium concesserit Soc. Jesu, tamen expressè prohibuit, quominus aliæ Religiones in eo communicarent. Sed veriùs affirmant *Laym. c.* 8. *num.* 2. *Barbosa Alleg.* 17. *n.* 6. *Escob. n.* 466. *cum Machad. Leand. Delacrux, Diana, etc.* ac *Salmant. c.* 4. *n.* 83 *et* 84. *cum Aversa, Philib. Portel. et Rodr.* Ratio, quia post Greg. XIII, Clem. VIII absolutè hoc privilegium concessit omnibus Mendicantibus, et Urb. VIII concessit Ordini Discalceatorum SS. Trinit. ut fert *Escob. num.* 465. Et novissimè Bened. XIII (apud Benedict. XIV, *Notif.* 23. *n.* 5.) in Concilio R. *tit.* 5. *c.* 2. hoc privilegium confirmavit dicens : « Quo verò ad Regulares, privilegia à Pon- » tificibus habentes, sive expressè, sive per viam communica- » tionis concessa, sacros videlicet Ordines extra tempora susci- » piendi ; cùm privilegia ipsa in suo robore persistant, nec iis » derogatum fuisse constat, decernimus perinde Regulares eos- » dem absque novo Indulto Apostolico tutè posse extra tempora » ordinari. »

Dubit. 4. an Regulares, cùm ordinantur extra tempora, possint ordinari in quovis festo duplici, esto non sit de præcepto. Affirmant *Diana p.* 5. *tr.* 23. *R.* 97. *et Præpos. Fagund. Villal.* et *Homob. ap. Escob. num.* 470. item *Suar. Steph.* et *Manuel. ap. Barbos. Alleg.* 17. *num.* 7. qui id probabile putat. Et idem dicit *Croix n.* 2293. *cum Gobat. Tamb. etc.* de iis qui ex indulto ordinantur extra tempora in tribus diebus festivis. Ratio, quia Alexander VI, loquens de initiandis per hoc privilegium, dixit posse ordinari *tribus diebus Dominicis, sive duplicibus :* non autem dixit de præcepto, sed tantùm *duplicibus* (ad differentiam semiduplicium) diebus, qui ut plurimùm non sunt de præcepto. Sed negant probabiliùs, ut videtur, *Escob. num.* 472. *Azor. part.* 2. *lib.* 1. *cap.* 27. *q.* 19. et *Lugo Resp. Mor. lib.* 1. *dub.* 36. dicentes eos non posse ordinari nisi in festo de præcepto, in quo populus vacat ab operibus servilibus. Ratio, tum quia Greg. XIII. loquendo de hoc eodem privilegio, dixit *diebus Dominicis ; et festivis diebus*, non *festivis duplicibus*, tum quia dies festivus in sua propria significatione denotat diem feriatum, ut explicat Ambrosius Calepinus verb. *festus dies.* Et licèt in Rubricis Missalis, et Breviarii *festum* accipiatur, prout distinguitur à feriis, in jure tamen *festum* accipitur ut dies, in qua vacatur ab operibus laboriosis Hæc quidem secunda sententia est tutior, et videtur probabilior ; sed primam non audeo reprobare, et dico standum esse consuetudini, quæ est optima legum interpres.

Notandum autem hîc, quòd ii qui obtinent à Papa licentiam suscipiendi Ordines sacros extra tempora in tribus diebus festivis, non egeant Dimissoriis sui Ordinarii, sed tantùm testimonialibus, sine quibus ordinans incurreret suspensionem per annum à collatione Ordinum, et ordinatus suspensionem perpetuam ab exercitio Ordinis suscepti ; ita habetur in Tridentino *sess.* 23. *c.* 8. Ubi tamen notandum, quòd hoc dicatur de eo qui obtinet indultum suscipiendi Ordinem à quocumque Episcopo ; aliàs etiam à proprio debet ordinari, vel ab eo Dimissorias ad alium accipere. Licentia autem suscipiendi Ordines sacros in tribus diebus festivis intelligitur, ut dies sint interpolati, prout refert *Croix num.* 2301. declaratum à S. C.

798. — Requir. X. Locus pro collatione Ordinum, de quo in Trid. *sess.* 23. *c.* 8. sic habetur : « Ordinationes sacrorum Ordi- » num statutis à jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vo- » catis præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis publicè cele- » brentur. Sin autem in alio Diœcesis loco, præsente Clero loci, » dignior (quantùm fieri poterit) Ecclesia semper adeatur. » Scio tamen plures Episcopos etiam Ordines sacros solere in privato Sacello conferre : fortè hodie sic usus habet.

Adde nomine *loci* etiam requiri existentiam Episcopi in propria Diœcesi : nam, si ipse conferret Ordines in Diœcesi aliena, incurreret suspensionem ab exercitio Pontificalium, et ordinatus ab exercitio Ordinis suscepti, ex Trid. *sess.* 6. *c.* 5. Hoc tamen rectè dicunt *Salm. c.* 4. *n.* 75. *cum Bonac. Philib. Vill. Henr. etc.* non intelligi de collatione primæ Tonsuræ, cùm hæc sine Pontificalibus conferatur. Si autem Episcopus rogatus ab alio, in ejus Diœcesi generalem Ordinationem habeat, poterit ordinare non solùm subditos suos, sed etiam aliarum Diœcesium, ut *Salm. n.* 76. cum iisdem AA. et communi ; quia Tridentinum *l. c.* hoc prohibuit casu tantùm quo aliquis Episcopus, prætextu cujusdam privilegii, vellet in alterius Diœcesi ordinare sine illius licentia. An autem Ordinatio debeat fieri ab Episcopo celebrante? vide dicta *n.* 744. *Not. II.*

799. — Requir. XI. Etas. In quo notandum I. quòd pro prima Tonsura requiratur ut initiandus polleat usu rationis, et ideo saltem sit septennis, ut dicit Bened. XIV in Bulla, *Inter sollicitas*, an. 1745. §. 19. Sed in Concordato nostri Regni requiritur ætas saltem 10 annorum. Pro Ordinibus minoribus nulla in jure assignatur ætas ; solent tamen conferri (ut ait idem Bened. XIV. *ib.*) ab an. 7. ad 14. Pro Subdiaconatu verò statuitur annus 22, pro Diaconatu 23, pro Sacerdotio 25. Ita in Trid. *sess.* 23. *c.* 22. Sufficit autem ut annus præscriptus sit incœptus ; ita communiter omnes, vide *Salm.* Idque colligitur ex ipso Concilio *sess.* 24. *c.* 12. Præterea, pro Episcopatu requiritur annus 30, et idem dicitur pro Cardinalatu, quamvis ex concessione Sixti V,

Cardinales Diaconi possint esse ætatis suæ an. 22. vide *Salm. c.* 5. *n.* 3. Pro beneficiatis autem requiritur annus 14, ex Trid. *sess.* 23. *c.* 6. Sed si beneficium sit curatum, requiritur annus 25 saltem incœptus, *Trident. sess.* 24. *c.* 12. Pro Canonicatu in Cathedralibus requiritur annus 22 incœptus, *Trident. sess.* 22. *c.* 4. In Collegiatis verò sufficit annus 14, cùm in jure nihil pro eo sit statutum; *Salm. cap.* 5. *n.* 38.

Notandum 2. quòd is, qui sine legitima ætate scienter ordinatur, incurrat suspensionem perpetuam ipso facto ab exercitio Ordinis suscepti, et Papæ reservatam, ut habetur in Extravag. Pii II, quæ incipit, *Cùm ex sacrorum*, et refertur in extensum à *Barbosa Alleg.* 17. *n.* 11. Eam autem S. Pius V et Sixtus V auxerunt, et Clemens VIII confirmavit, ut refert *Escobar num.* 265. Si verò prædicta suspensio occultè sit contracta, tunc poterit Episcopus delinquentem ab ea absolvere, ex concessione Tridentini *sess.* 24. *c.* 6, ut dicunt communiter *Bonac. de Censur. D.* 3. *p.* 5. *n.* 2. et *Salm. de Ord. c.* 5. *n.* 39. cum communi.

Sed hîc dubitatur 1. An incurrat præfatam suspensionem qui ex ignorantia crassa (non tamen affectata) ordinatur ante legitimam ætatem? Affirmant *Laym. tom.* 9. *cap.* 20. *num.* 2. *et Bonac. l. c.* Sed communiùs et probabiliùs negant *Navar. Man. c.* 27. *n.* 156. *Suar. de Cens. D.* 31. *sect.* 1. *Tol. l.* 1. *c.* 48. *n.* 7. *Barbos. All.* 16. *n.* 15. *Escob. n.* 270. *cum Con. Præp. Rodr.* et *Avila*, ac *Salm. c.* 5. *n.* 39. *cum Trull. Aversa, Dian. Vill. etc.* Ratio, quia talis suspensio imposita est à Pio II in temerario (dum utitur verbo *temeritatem*), quales non sunt qui peccant ex sola ignorantia supina, ut dicemus *l.* 7. *de Censur. n.* 47 et 48. Hinc dicunt præfati AA. quòd taliter ordinatus, completa ætate, bene potest Ordinem susceptum exercère; si verò ante illam exerceret, peccaret, sed non incurret irregularitatem.

Dubit. 2. An qui mala fide susceperit Ordinem ante ætatem, possit exercere Ordinem postquam ætatem compleverit, sine absolutione à suspensione incursa? Affirmant *Sotus, Corduba*, et *Medina ap. Escob.* Sed veriùs id negant *Barbosa All.* 16. *n.* 15. *cum Miranda, et Escob. n.* 26. *cum Bon. Henr. Marchin. Rodr. et Diana.* Ratio, quia censura jam contracta non tollitur nisi per absolutionem.

Dubit. 3. An incurrat irregularitatem qui ante legitimam ætatem suscipit Sacerdotium? *Prima* sententia affirmat, quam tenent *Bonac. dist.* 8. *de Sacram. q. un. p.* 5. *n.* 13. et *Barb. All.* 16. *n.* 16. *cum Coo. Nao. Salled.* et *Sorbo.* Ratio, quia hic celebrando cum Episcopo ordinante verè hostiam consecrat (ut docet *D. Th.* 3. *p. q.* 82. *ar.* 2.) et ideo jam exercet Ordinem cum suspensione susceptum. *Secunda* verò sententia communior, et valde probabilis negat, et hanc tenent *Suar. de Censur. dist.* 31. *sect.* 1. *n.* 71. *Conink dist.* 16. *n.* 36. *Diana p.* 5. *tr.* 10. *R.* 37. *Escob. n.* 283. *cum Sylvest. Med. Ugolin. Quaranta, Naldo, Homob. Marchin.*; item *Sayr. Avila, Henr. etc. ap. Barbos. l. c.* Ratio 1. quia consecratio illa non censetur actus moraliter

distinctus ab ipsa Ordinatione; sicut enim tota Ordinatio Episcopi à pricnipio usque ad finem est unus actus moralis, ita et ordinati; unde non videtur æquum, quòd ipse una actione morali duplicem incurrat pœnam, nempe suspensionem, et irregularitatem. Ratio 2. quia in citata Extravag. Pii II. (apud *Barbos. All.* 17. *n.* 11.) sic dicitur: *A suorum Ordinum executione ipso jure suspensi sint; et si, hujusmodi suspensione durante, in eisdem Ordinibus ministrare præsumpserint, eo ipso irregularitatem incurrant.* Quo verbo *durante* videtur Pontifex supponere irregularitatem incurri tum solùm, cùm incursio suspensionis jam moraliter tempore præcesserit Ordinis exercitium. Item, cùm Pontifex imponat irregularitatem in præsumentes, minimè videtur comprehendere hunc, qui non ex propria electione, sed ex necessitate Ordinationis debet cum Episcopo concelebrare. Referuntque *Suar. n.* 74. et *Escob. l. c.* hujusmodi Ordinatos ex stylo Cancellariæ non reputari irregulares, cùm ipsi tantùm à suspensione absolvantur. Et idem dicunt *Suar. n.* 72. *ac Escob.* et *Diana ll. cc. cum aliis*, de Diacono, vel Subdiacono, qui cum tali suspensione in eadem Ordinatione canit Evangelium, aut Epistolam. Et idem dicendum de eo qui suspensionem incurrit, cùm ordinatur per saltum, vel extra tempora, vel sine dimissoriis proprii Episcopi, vel eadem die suscipit duos Ordines sacros, aut Ordines minores cum Subdiaconatu, juxta supra dicta.

Utrùm autem incurrat irregularitatem qui tantùm ordinatur cum excommunicatione priùs contracta? Affirmat *Bon. de Irreg. d.* 7. *q.* 3. *part.* 4. *n.* 1. *cum Navar. Tol. Henr. Sayr. etc. ex cap. Cum illorum, de sent. excom.* et *c.* 1. *De eo qui fuit.* Sed probabiliùs negant *Suar. de Cens. dist.* 41. *s.* 3. *n.* 2. et Bened. XIV *de Syn. l.* 12. *c.* 3. *n.* 6. *cum Tamb. Diana, Lez. Gibal. etc.* et ita refert sensisse S. C. Ratio, quia ex præfatis textibus non expressè colligitur, quòd talis sit irregularis, sed tantùm quòd sit suspensus; pro cujus tamen suspensionis absolutione etiam ad Papam debet recurri, ut advertit *Tourn. t.* 2. *de Cens. p.* 106. *cum Gibert*; intellige, si suspensio sit publica; nam aliàs potest absolvi ab Episcopo juxta *c. Liceat sess.* 24. Trident. Tantò magis autem non incurret irregularitatem qui suspensus vel interdictus suscipit sacrum Ordinem; in hoc consentit etiam *Bon. l. c. n.* 2. *cum Sayr. Filliuc. et aliis.* Hoc tamen intelligendum, si taliter ordinatus Ordinem non exerceat in ipsa Ordinatione, nam si v. g. aliquis Diaconus, vel Subdiaconus accedat ad Ordinationem jam antecedenter aliqua irretitus censura, et in Ordinatione susceptum Ordinem exerceat, canendo Evangelium vel Epistolam, irregularitatem non effugiet, ut rectè ait *Tourn. d. t.* 2. *p.* 107. *ver. Si quis.* Ratio, quia tunc jam exercet Ordinem cum censura priùs contracta. Idemque meritò ait *Tourn. cum Avila* procedere de Sacerdote, qui concelebrat cum Episcopo, contra *Sayr. et Laym. de Irreg. c.* 3. *n.* 5.

800. — Notandum 3. quòd ætas computanda sit non à die Baptismi, sed nativitatis, ut constat ex *c.* 3. et aliis, *Dist.* 77. Vide

Croix n. 2306. Dubitatur autem 1. An quis mane diei, in cujus vespera complet ætatem requisitam, possit ordinari? Affirmant *Dian. part.* 9. *tr.* 9. *R.* 50. *Salm. c.* 5. *num.* 31. *cum Ledesma, et Philiber. ac Escobar n.* 264. *cum Trull. et Marchin.* tum quia minimum pro nihilo reputatur; tum quia dies incœptus in favorabilibus habetur pro completo; tum etiam quia vespera et mane moraliter sumuntur pro una die. Sed probabiliùs id negant *Croix n.* 2309. *cum Nav. et Vill;* item *March. Pasq.* et *Narbona ap. Escob. n.* 261. Ratio, quia v. g. pro Subdiaconatu ætas debet esse annus 22 incœptus; unde qui annum 21 non verè complevit, minimè potest dici annum 22 attigisse.

Dubit. 2. An dies anni bissextilis possit excludi in supputanda ætate Ordinandorum? Affirmant *Barb. Henriq. Sylvest. etc. ap. Salm. c.* 5. *n.* 32, quia annus requisitus intelligitur per se annus ordinarius, nempe constans 365 diebus. Sed veriùs negant *Bon. d.* 8. *q. un. p.* 5. *n.* 14. *Sanch. de Matr. d.* 24. *n.* 22. et *Escob n.* 286. *cum March. Molf. Dic.* et *Dian.* Ratio, quia ad ætatem requisitam anni sunt computandi juxta consuetudinem Ecclesiæ, quæ rectè statuit de quatuor in quatuor annos addi unum diem, propter horas quæ in quolibet anno supersunt.

Certum est autem quòd Episcopi nullo modo possint in ætate dispensare; verumtamen dicit *Croix n.* 2314. hodie ex speciali privilegio posse Episcopos dispensare ad certum tempus saltem pro beneficio curato, ubi est necessitas, vel utilitas Ecclesiæ.

801. — Requir. XII. insuper ad suscipiendos Ordines, ut initiandus exercuerit Ordinem priùs susceptum in Ecclesia, ubi est adscriptus, ex Trid. *sess.* 23. *c.* 11 *et* 13. Sed putant *Salm. c.* 4. *n.* 74, hoc non esse de præcepto gravi, cùm verba Concilii magis sint consultiva quàm præceptiva, nempe illa: *At in unoquoque Ordine juxta præceptum Episcopi se exerceant, etc.*

Requir. XIII. prout præscribit Pontificale, ut Ordinandi Eucharistiam accipiant; sed hoc non sub mortali, ut ait *Croix n.* 2225. *cum Gob.* Imò nec sub levi tenentur communicare initiandi ad Ordines minores, ut dicit idem *Croix* cum communi ut asserit. Presbyteri autem veriùs tenentur communicare sub mortali, cùm ipsi verè celebrent cum Episcopo, ut diximus ex *D. Th. num.* 799. *Dub.* 3.

Requir. XIV. probitas vitæ; sed de hac jam locuti sumus in *Tract. de Sacram. in gener. ex n.* 65. et iterum mox loquemur agendo de vocatione ad sacrum ministerium.

802. — Requir. XV. vocatio divina, de qua, cùm sit res tanti momenti, unde pendet æterna salus tam Ordinandorum quàm populi christiani, mirum est quòd tot Morales Scriptores nullum verbum faciant, præter paucos, inter quos fusè et egregiè signanter scripserunt de hoc puncto *Habert tom.* 7. *ex p.* 433. et *P. Conc. tom.* 10. *ex p.* 42. Quàm necessaria sit hujusmodi vocatio, patet ex SS. Patribus, et ex ipsis sacris Scripturis, et præsertim ex illo *D. Pauli ad Hebr. c.* 5. *v.* 4. ubi: *Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron. Sic et Christus non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu.* Unde Apostoli, ut in locum Judæ alium surrogarent, sic Deum deprecati sunt: *Tu Domine, ostende quem elegeris.* Et ipse Christus *Joan. c.* 10. *v.* 1 et 2. dixit: *Qui non intrat per ostium in ovile ovium... fur est et latro; qui autem intrat per ostium, pastor est ovium,* qualis est quidem quivis Sacerdos, dum cuivis Sacerdoti committitur incumbere saluti animarum. Et rursus *Jo. c.* 15. *v.* 16. *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos... ut fructum afferatis, et fructus vester maneat.* Rursus *Lucæ c.* 10. *v.* 2. *Rogate... Dominum messis, ut mittat operarios suos in messem suam.* Illi igitur qui non vocati à Deo in sacra ministeria se intrudunt, ipsi sunt de quibus per Jeremiam (23. 21.) inquit: *Non mittebam Prophetas, et ipsi currebant.* Quo quidem hominum genere, ut ait Catechismus, nihil infelicius ac miserius, nihil Ecclesiæ calamitosius esse potest.

Præcipua autem signa divinæ vocationis ad statum ecclesiasticum sunt. I. Scientia conveniens, de qua jam egimus *n.* 790. II. Probitas vitæ, de qua loquens Trident. *sess.* 23. *c.* 12. sic ait: *Sciant.... Episcopi.... debere ad hos Ordines assumi dignos duntaxat, et quorum probata vita senectus sit;* juxta illud (*Sap.* 4. 9.): *Ætas senectutis vita immaculata.* Hinc Apostolus 1. *Tim.* 3. prohibet ordinari neophytos, id est (ut explicat in *d. loco D. Th.*) *qui non solùm ætate neophyti sunt, sed et qui neophyti sunt perfectione.* Quapropter idem *S. Doctor* 2. 2. *q.* 189. *ar.* 1. *ad* 3. dicit: *Ordines sacri præexigunt sanctitatem.* Et *Suppl. q.* 35. *ar.* 1. *ad* 3. ait: « Ad idoneam executionem Ordi- » num non sufficit bonitas qualiscumque, sed requiritur bonitas » excellens. » Hanc rationem de hoc assignans: « Ut sicut illi » qui Ordinem suscipiunt, super plebem constituuntur gradu » Ordinis, ita et superiores sint merito sanctitatis. » Unde sic concludit: « Et ideo præexigitur gratia, quæ sufficiat ad hoc, » quòd dignè connumerentur in plebem Christi. » Idque priùs dixit S. Dionysius *c.* 3. *de Eccles. Hierar.*: « in divino omni non » audendum aliis ducem fieri, nisi secundùm omnem habitum » suum factus sit Deiformissimus, et Deo simillimus. » Qui autem habet sanctitatem ordinariam, nempe solam gratiam habitualem, non potest quidem dici *secundum omnem habitum suum Deo simillimus.* Ad hoc facit etiam illud celebre D. Aug. dictum: « Aliquando bonus Monachus vix bonum facit Clericum. » Et illud aliud D. Hieron. ad Rusticum: « Sic vive in Monasterio, » ut Clericus esse merearis. » Unde scripsit S. Joan. Chrysost. *l.* 2. *de Sacerdot. c.* 2. *Multò major vitæ integritas huic* (id est Clerico), *quàm illis* (nempe Monachis) *necessaria.* III. Signum est recta intentio, nimirum desiderium vacandi divinæ gloriæ, et saluti animarum, non autem (ut ait D. Bernardus *Declam. in Evang. Ecce nos, etc.*) « honorem quærendi proprium, aut cor- » poris voluptatem, quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi. »

803. — Qui autem sine vocatione, ex talibus signis explorata, in sacrum ministerium se intrudit, non potest quidem à gravi

præsumptione excusari. En quomodo S. Anselmus (*in cap.* 5. *ad Hebr.* super illud Apostoli, *Nec quisquam sumit, etc.*) de hoc loquitur : « Qui enim se ingerit, et propriam gloriam quærit, » gratiæ Dei rapinam facit, et ideo non accipit benedictionem, » sed maledictionem. » Et ratio hujus eruitur ex eo quòd docet *D. Th. p.* 3. *q.* 27. *ar.* 4. ubi : « Illos quos Deus ad aliquid eligit, » ita præparat et disponit, ut ad id, ad quod eliguntur, inve- » niantur idonei, secundùm illud (2. *Cor.* 3.) Sufficientia nostra » ex Deo est, qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti. » Ergo ille, qui non ex Deo eligitur, sed ipse se ingerit, non erit idoneus minister ; ideo sapienter ait *Habert de ord. c.* 1. §. 2. quòd iste « non sine magnis difficultatibus poterit saluti suæ consulere, manebitque in corpore Ecclesiæ, velut membrum in corpore humano suis sedibus motum, quod servire potest, sed ægrè, et cum deformitate ». Unde concludit « : Licèt absolutè loquendo salvari possit, difficulter tamen ingredietur viam, et apprehendet media salutis. » Cùm autem hic magno periculo damnationis se exponat, nescio quomodo à culpa gravi excusetur. *Qui sciens* (ait doctissimus Episcopus Abelly *in Opusc. Sacerdos Christian. c.* 4.), « nulla divinæ vocationis habita ratione, se in » Sacerdotium intruderet, haud dubiè seipsum in apertum salutis » discrimen injiceret, peccando scilicet in Spiritum sanctum ; » quod quidem peccatum vix, aut rarissimè dimitti ex Evangelio » discimus. »

Huic quidem discrimini tantò magis se committunt Episcopi illi, qui non vocatos ad Ordines sacros promovent, ex illo Apostoli (1. *Tim. c.* 5.) : « Manus citò nemini imposueris, neque » communicaveris peccatis alienis. » Quæ verba exponens S. Leo *Epistol.* 1. (*aliàs* 87.) *ad African.* 2. dicit : « Quid est com- » municare peccatis alienis, nisi talem effici ordinantem, qualis » est ille, qui non meruit ordinari? » Hinc Tridentinum *sess.* 23. *c.* 7. præcipit Episcopo, ut antequam suos subditos ad Ordines promoveat, *institutionem, mores, doctrinam... diligenter investiget, et examinet.* Undique enim in Jure Canonico præscribitur, et signanter in *c. Nullus dist.* 24. ut, *Nullus ordinetur, nisi probatus fuerit.* Unde sapienter advertit D. Bernar. ad Ordines admittendos esse tantùm *probatos, non probandos.* Ad hanc autem probationem ab Episcopo exquirendam, non quidem sufficit quòd ipse nihil mali noverit de Ordinando, sed debet fieri certus de ejus positiva probitate, juxta sublimitatem gradûs, ad quem ille inhiat ascendere, ut communiter dicunt *Sotus* 4. *Sent. Dist.* 25. *q.* 1. *n.* 3. *Sanch. Conf. c.* 1. *dub.* 46. *n.* 1. *Salm. de Ord. c.* 5. *n.* 41. *Holz. eod. tit. n.* 46. et fusiùs *Hab. Merbes. Conc.* et alii cum *D. Th. sup. q.* 36. *art.* 4. *ad* 3. ubi dicit : « Ad minùs (id » est non solùm, ut bene explicat Glossa) hoc requiritur, quòd » nesciat Ordinans aliquid contrarium sanctitati in Ordinando » esse, sed etiam exigitur ampliùs, ut secundùm mensuram Or- » dinis, vel officii injungendi, diligentior cura apponatur, ut » habeatur certitudo de qualitate promovendorum, saltem ex

» testimonio aliorum. » Qualitas autem promovendorum est illa, quam expressit idem S. Doctor in 2. 2. *q.* 189. *ar.* 1. ad 3. ubi dixit : *Ordines sacri præexigunt sanctitatem.....; unde pondus Ordinum imponendum est parietibus jam per sanctitatem desiccatis* (nempe ut addit) *ab humore vitiorum.* Et N. SS. P. Bened. XIV in Bulla *Ubi primum*, sapientissimè sic Episcopos alloquitur : « Studiosa et magna adhibita diligentia investigandum à vobis » est, an eorum, qui priorum susceperint ministeria, talis fuerit » vivendi ratio, et in sacris scientiis progressio, ut verè digni » judicandi sint, quibus dicatur, ascende superiùs ; cùm alioquin » expediat in inferiori gradu, potiùs aliquos manere quàm cum » suo majori periculo, et aliorum scandalo ad altiorem pro- » vehi. »

De tali etiam probatione loquens S. Jo. Chrysost. *Homil.* 16. *in Tim.* dicit : *Quid est illud cito? Non ex prima probatione, nec secunda, nec tertia, sed ubi consideratio diuturna præcessit, exactissimaque discussio, tunc imponito manus. Neque ea res periculo caret; eorum quæ ille peccaverit, tu quoque pœnam dabis, qui initium dedisti etiam præcedentium delictorum.* Qua de re Episcopi in hac probatione expetenda non debent esse contenti simplici attestatione Parochorum, qui humanis ducti respectibus in hujusmodi attestationibus concedendis facilè Clericis indulgent, ne in se attrahant ipsorum odium, eorumque propinquorum ; sed insuper ab aliis fide dignis, capta secreta informatione, certi fieri debent, non solùm quòd initiandus non fuerit malus, nempe quòd non fuerit rixosus, non dederit scandalum, frequentando ludos, pravas conversationes, etc., sed etiam quòd ille sit positivè bonus, scilicet quòd vitam agat spiritualem, sit assiduus in Ecclesiis, Sacramenta frequentet et Orationem, vivat à secularibus segregatus, sociis morigeratis comitetur, studio vacet, modesta utatur veste, etc. Quòd si Prælatus sciverit Clericum alicujus publici scandali nota intinctum fuisse, tunc non satis erit communem probationem de eo exigere, sed opus erit plurium annorum experientia emendationem ejus comprobare ; justè enim tunc metuere debet ne ille pietatem affectet, ut ad Ordines perveniat, quibus susceptis, ad pristinam redibit pravitatem. Dicet aliquis : Si hoc observaretur, deficerent utique in Ecclesia ministri. Rectè respondet ad hoc idem Bened. XIV in bulla supra citata ex Conc. Lateran. « Meliùs est pauciores habere ministros, » sed probos, atque utiles, quam plures qui nequidquam sunt » valituri. » Utrùm autem sit semper deneganda à Confessario absolutio Clerico habituato in vitio turpi occulto, qui vult ad Ordines sacros ascendere, sine prævio continentiæ experimento? Vide dissert. de hoc puncto positam in *tr. de Sacram.* ex *n.* 63.

804. — Si autem vocatio divina necessaria sit ad Sacerdotium, magis erit necessaria ad officia Episcoporum, et Parochorum, de quibus loquens *D. Th.* 2. 2. *q.* 185. *art.* 1. dicit : « Appetere... » Episcopatum ratione... circumstantium bonorum... est illici- » tum... ad celsitudinem gradûs appetere Episcopatum est præ-

» sumptuosum... sed appetere proximis prodesse, est secundùm » se laudabile. Verùm, quia, prout est Episcopalis actus, habet » annexam gradûs celsitudinem, præsumptuosum videtur quòd » aliquis præesse appetat ad hoc quòd subditis prosit, nisi mani- » festa necessitate imminente. « Id confirmavit N. SS. P. Be- ned. XIV, in Bulla novissimè edita die 12 Apr. 1753 quæ in- cipit, *Inclytum*, inquiens : « Nec unusquisque ignorare debet, à » peccati culpa immune non esse desiderium ipsum Episcopatûs, » quia quamvis desiderium aliis juvandi laudabile est, tamen cùm » hoc adjumentum præstari non valeat sine ipsa Episcopatûs » sublimitate, ut plurimùm ex vitio insitæ præsumptionis ortum » habet. »

805. — « Quæres quæ sint officia Ordinatorum ?

« Resp. I. Ostiarii est claves templi servare, aperire et clau- » dere ejus januas; arcere eos, quibus non licet interesse sacris; » campanas pulsare; quæ intra Ecclesiam sunt, custodire; ei, » qui prædicat, aperire librum. II. Lectoris munus est legere in » Ecclesia lectiones veteris et novi testamenti : item docere » catechumenos rudimenta fidei christianæ. *(*Item panem et » novos fructus benedicere. Salm. c.* 3. *num.* 14. *Non autem præ- » dicare, ut communiter Salm. ibidem contra Vasq.*)* III. Exor- » cistæ munus est manus imponere supra vexatos à spiritibus » immundis, ad illos adjurandos, et ejiciendos; item ad exor- » cizandos catechumenos. *(*Tenent Suar. et Sanch. contra » Philip.* omnes fideles posse exorcizare; quamvis hoc magis » possint ordinati ad hujusmodi munus ab Ecclesia : et ideo hi » solùm solemniter illud exercere valent. *Vide dicta Tom.* 2. » *l.* 3. *de Adjur. ex n.* 193. *App. ad n. IV.*)* IV. Acolythi mu- » nus est præparare ampullas vini et aquæ ad Sacrificium » Missæ, et porrigere Subdiacono, ferre cereos ad idem Sacri- » ficium, et illi ministrare, unde et Ceroferarius dicitur. V. Sub- » diaconi munus est immediatè subordinari Diacono ad Sacri- » ficium Missæ, calicem et patenam illi tradere, urceolum cum » aqua præbere, aquam ad lavandas manus infundere, Episto- » lam ex officio, et solemniter in Missa legere. *(*Adde cum Ha- » bert, pallas, corporalia et purificatoria abluere, ut in Ponti- » ficali præscribitur*)* VI. Diaconi munus est cantare solem- » niter Evangelium in Missa, ministrare immediatè Sacerdoti » in omnibus, quæ pertinent ad Missæ sacrificium, vestire alta- » ria, Crucem ferre, et denique ex commissione Sacerdotis præ- » dicare, et baptizare. *(Modò adsit justa causa, nempe si desit » Sacerdos qui commodè ministret, *ut communiter dicunt DD.* » *allati de Euchar. n.* 237. *v. Qu. hic. I.* In necessitate verò » extrema, nempe si absit alius Sacerdos, potest Diaconus et tene- » tur Viaticum ministrare, etiam sine commissione Pastoris; ita » *pariter commun. DD. ibid.* Et idem currit in administratione » Baptismi; *vide de Bap. n.* 116. *v.* Certum. Diaconus autem » solemniter ministrans Baptismum, vel Eucharistiam sine com- » missione, incurrit irregularitatem : *vide d. n.* 116. *v.* Dub. 2.

» *et n.* 234.)* VII. Presbyteri munus est offerre Sacrificium » Missæ, absolvere à peccatis, baptizare, benedictiones aquæ, et » similes facere, populum doctrina et exemplo pascere. *Escob.* » *E.* 8. *t.* 7. *c.* 1. »

Quatuor autem sunt obligationes præcipuæ eorum, qui ad majores Ordines provehuntur, nempe 1. Recitandi Horas Canonicas. 2. Servandi Cælibatum. 3. Habendi Titulum, scilicet paupertatis, Beneficii, vel Patrimonii, quo ordinentur. 4. Deferendi habitum et Tonsuram. De prima obligatione Officii divini jam fusè egimus in *Tom.* 4. *Lib.* 4. *ex n.* 140. Restat hîc agere de secunda, tertia et quarta.

§. I.

De obligatione Cælibatûs.

806. Quomodo hæc obligatio probetur ?— **807.** Qu. 1. An ipsa sit de jure divino ? — **808.** Qu. 2. An sit ex præcepto Ecclesiæ, vel ex voto ? — **809.** Dub. 1. An ignorans tale votum teneatur ad casti- tatem ? Dub. 2. An qui expressè nollet castitatem vovere ?—**810.** Quid, si quis ordinatus sit ante usum rationis ? Et quid, si ante pu- bertatem ? — **811.** Quid, si ordinetur ob metum ? — **812.** Qu. 3. Quomodo conjugatus, constante Matrimonio, possit in Sacris ordi- nari ? Dub. 1. An istius uxor teneatur Religionem profiteri ? Dub. 2. An talis uxor possit nubere ?

806. —OBLIGATIONEM cælibatûs inesse iis qui ad sacros Ordi- nes ascendunt, habetur in pluribus Canonibus, et signanter in *c.* 1. *d.* 28. ubi D. Greg. sic præscripsit : « Nullum facere Sub- » diaconum præsumant Episcopi, nisi qui victurum castè pro- » miserit; quia nullus ad ministerium altaris accedere debet, nisi » hujus castitas ante susceptum ministerium fuerit probata. » Et in Trid. *sess.* 24. *c.* 9. sic definitum est : « Si quis dixerit, Cleri- » cos in sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares castitatem » solemniter professos, posse Matrimonium contrahere, contrac- » tumque validum esse, non obstante lege ecclesiastica, vel » voto... anathema sit. »

Ex quo habetur, quòd per tale votum, *solemne* dictum, irri- tum reddatur Matrimonium contractum post votum ex *c. un. de Voto, et voti red. in* 6. Si verò conjugium est antecedenter contractum, Ordinatus potest reddere, sed non petere. Et insu- per quoties castitatem violabit, toties quoque sacrilegium com- mittet. Vide *Salm. c.* 6. *n.* 2.

807. — Quær. 1. An hæc obligatio cælibatûs sit de jure divino, ita ut Papa nequeat in ea dispensare? Affirmant *Major, Valdensis*, etc. apud *Salm. c.* 6. *n.* 9. et probabile putat *Azor.* Sed dicendum cum communi DD. (præciso voto) non esse de jure divino, sed tantùm ecclesiastico, quòd ministri ordinati in sacris obligentur ad castitatem, vel ab Ecclesia, vel per votum Ordinibus annexum; et ideo rectè in hac obligatione potest

BIBLIOTECA DE NUE

Ecclesia cum eis dispensare. Ita *S. Th.* 2. 2. *qu.* 88. *a.* 11. *Cajet. Sot. Sanch. Dic.* etc. cum *Salm. c.* 6. *n.* 11. qui plura hujusmodi exempla adducunt. Ratio, quia etsi talis cælibatus ab Apostolis ortum habuit, ut probant *Gon. Val. Sot.* etc. tamen tantùm ex præcepto Ecclesiæ, sive Apostolorum (ut probat *Bellarm.*) est introductus et firmatus, ut patet ex ipsis verbis *Trid. in cit. Can.* 9. *ut supra.*

808. — Quær. 2. An hæc obligatio sit immediatè ex præcepto Ecclesiæ, vel mediatè per votum ordinatorum? Utraque est probabilis ex eodem *c.* 9. *Trid. Prima* sententia, quam tenent *Mastrius, Bosco, Herincx, etc. apud Holzm. p.* 268. *n.* 103. ac *Scot. Pal. Val.* et *Aversa ap. Salm. c.* 6. *n.* 28. (qui *cum Sanch.* meritò probabilem putant, dicit quòd non ex voto, sed ex sola Ecclesiæ lege ordinati in sacris teneantur ad castitatem; tum quia, cùm potuisset Ecclesia per se adstringere ministros sacros ad castitatem servandam, cur dici debet, quòd insuper votum sacris Ordinibus annecti voluerit, dum hoc expressum in jure non habemus? Tum quia, si obligatio cælibatûs esset ex voto, sequeretur, quòd qui tale votum invincibiliter ignoret, vel qui expressè nollet illud emittere, non teneretur inde ad castitatem: quod quidem absurdum et perniciosum esset.

Nec obstat dicere, quòd juxta sententiam hanc, si Sacerdos peccaret contra castitatem, unum tantùm peccatum committeret contra castitatem, quia lex Ecclesiæ, cùm sit circa eamdem materiam jure naturale prohibitam, non multiplicat speciem peccati; prout furtum vetitum à lege naturali, non habet novam malitiam, si prohibeatur à lege humana; et hoc esset contra communem sententiam DD. qui docent ordinatos in Sacris lædentes castitatem, etiam peccato sacrilegii peccare. Nam rectè respondent *Aversa* et *Salm. n.* 28. quòd præceptum humanum bene multiplicet specie, quando ex diverso motivo præcepto naturali superadditur; percussio enim Clerici duplicem habet malitiam, unam contra justitiam ex lege naturali, alteram contra Religionem ex lege Ecclesiæ, quæ ex motivo Religionis prohibet lædere personam Deo mancipatam. Quare procul dubio Sacerdos lædens castitatem sacrilegium committit, quia Ecclesia ex motivo Religionis ob reverentiam Ordinis sacri imponit suis ministris observantiam castitatis. Religiosus autem Sacerdos, si peccat contra castitatem, præter peccatum contra castitatem, unum tantùm sacrilegii peccatum committit, quia eamdem virtutem Religionis, non aliam lædit, ut bene notant *Salm. c.* 6. *n.* 39. cum *Sanch.*

Secunda tamen sententia probabilior, et communior cum *S. Th.* 2. 2. *q.* 88. *a.* 11. quem sequuntur *Bellarm. t.* 1. *de Matr. c.* 21. *Sanch. eod. tit. l.* 7. *Dist.* 27. *n.* 10. *Pontius l.* 7. *c.* 27. *n.* 7. *Salm. c.* 6. *ex n.* 23. *cum Vasq. Cajet. etc.* ac *Escob. n.* 476. *cum Azor. Nav.* et *Soto*, tenet, quòd obligatio castitatis non oriatur immediatè ex lege Ecclesiæ, sed ex voto quod in ipso facto Ordinationis emittitur. Primò, quia hoc jam est expressum in

jure, et præcisè in *c. Cum olim, de Clericis conjug.* ubi dicitur: « Non igitur attendentes, quod Orientalis Ecclesia votum continentiæ non admisit, etc. » Ergo in Ecclesia Occidentali, seu Latina, votum castitatis jam admittitur. Secundò, quia, si obligatio castitatis tota esset ex lege Ecclesiæ, posset Pontifex omnes etiam Sacerdotes ab illa absolvere; sed hoc esset contra communem sententiam DD. qui tantùm in casu urgentissimo concedunt Pontifici in hoc dispensare cum solis ministris, ut dictum mox *n.* 807, sed non cum Sacerdotibus.

809. — Sed hîc dubitatur 1. an teneretur ad servandam castitatem, qui invincibiliter ignoraret votum illius Ordini annexum? *Salm. d. c.* 9. *n.* 35. dicunt teneri ex communi DD. vel ex vi voti impliciti, ut ipsi sentiunt cum *S. Th. et Sanch.* vel ex præcepto Ecclesiæ, ut alii juxta primam sententiam probabiliter putant. Alii tamen, ut *Croix l.* 6. *part.* 2. *n.* 2162. cum *Pal.* et *Conink* adhuc probabiliter censent, quòd si ignorantia omnino fuisset invincibilis, ordinatus non teneretur ad castitatem, neque ex voto, neque ex præcepto Ecclesiæ, quia Ecclesia non intenderet talem obligare; secus verò, si ignorantia fuisset culpabilis vel si quis Ordinem intenderet suscipere cum eadem obligatione, qua alii suscipiunt, ut infertur ex dictis *Tom.* 2. *l.* 3. *n.* 201. *v.* Qu. 1.

Dubit 2. an teneretur ad castitatem Ordinem suscipiens, si expressè nollet castitatem vovere? Putat *Philib.* quòd etiam teneretur ex voto: hoc parum probabile videtur. Censent verò *Salm. n.* 37. *cum Dicast.* quòd tunc teneretur ad emittendum votum; et interim, dicunt quòd talis si peccaret contra castitatem, non committeret sacrilegium; sed hoc ultimum, nempe quòd hoc non esset sacrilegium, nec satis probabile videtur, et est contra communem, ut ipsi *Salm.* fatentur *n.* 28. Hinc probabiliùs dicunt *Sanch. de Matr. t.* 2. *l.* 7. *D.* 27. *n.* 12. *cum aliis*, et *Holzm. p.* 268. *num.* 102. *cum Amico, Mayr*, etc. quòd in tali casu is teneretur ad castitatem, non ex voto, sed ex præcepto Ecclesiæ, quæ ex Religionis motivo (ut diximus) eum ad castitatem, deficiente voto, adstringeret.

810. — Notandum autem certum esse, quòd ille qui est ordinatus ante usum rationis, quamvis valida sit Ordinatio (ut probatum est *n.* 782. *cum D. Th.* et aliis communiter, ex *cap. un. De Clerico per saltum, etc.*) non tenetur tamen ad castitatem; unde validè ac licitè potest inire Matrimonium. Ita *Croix n.* 2161. et *Salm. c.* 6. *n.* 42. cum *Sanch. Suar. Dic. et communi.* An autem teneatur ad castitatem qui post usum rationis, sed ante pubertatem ordinatur? Affirmant *Pont. l.* 7. *de Matr. c.* 29. *n.* 15. *Bon. eod. tit. q.* 3. *part.* 9. *n.* 9. *et Escob. n.* 487. *cum Cajet. Conc. etc.* quia de jure naturali jam adest obligatio hoc votum servandi; è converso nullum adest Jus Canonicum tale votum irritans. Hoc est quidem probabile, sed non improbabiliter id negant *Sanch. de Matr. l.* 7. *D.* 3. *n.* 8. *Salm. c.* 6. *n.* 43. *cum Dic. Avers. etc.* ac *Barb. All.* 15. *n.* 4. *cum Abb. Host. Nav. Soto*, et *Henr.* Ratio, quia tale votum hominem constituit in statu